

DE STRIJD OM JE HART

Originally published in the U.S.A.
under the title Sacred Romance

Copyright © 1997 Brent Curtis and John Eldredge
Oorspronkelijke uitgever: Thomas Nelson Inc.
Nashville, Tennessee, U.S.A.

Copyright © 2004 Nederlandse uitgave: Gideon
Auteur: John Eldredge en Brent Curtis
Vertaling: Petra Geertse
Omslagontwerp: David Sörensen
Druk: Bariet, Ruinen
Jaar van uitgave: december 2004

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 90-6067-850-5
Nur 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print,
photoprint, microfilm or any other means without
written permission of the publisher.

INHOUD

Voordat we beginnen 9

1. Vermist: het leven van het hart 11
2. Een ongekende liefdesverklaring 23
3. De Boodschap van de Pijlen 34
4. Een verhaal dat groot genoeg is om in te leven 47
5. De ongrijpbaarheid van God 61
6. God, de tijdloze Romancier 84
7. De geliefde 101
8. De tegenstander: legenden over de zondeval 119
9. Minder ongrijpbare geliefden 143
10. Op de weg 165
11. Gemeenschap in de woestijn:
Leren leven op het strand van de hemel 183
12. Thuiskomst 202

Epiloog: Gedenken met het oog op de hemel 221

Literatuur 239

Vrienden,

We hadden geen idee wat ons te wachten stond, wat het allemaal zou betekenen. We wisten wel dat we op iets rijks waren gestoten – een verborgen schat, waarnaar we heel ons leven hadden gezocht. U moet begrijpen dat Brent en ik de heilige Romance niet hebben verzonnen. Het is iets wat we hebben ontdekt of, liever gezegd, waarvoor we zijn *uitgenodigd*. Het was een geschenk. Zoals met vele van Gods gaven, heeft de heilige Romance ons overvallen, zoals onze vriendschap. C.S. Lewis zei dat alle levenslange vriendschappen worden geboren op het moment dat je iemand ontmoet die ziet wat jij ziet, hoort wat jij hoort. Zo is het allemaal begonnen.

We konden, bijvoorbeeld, op een avond in een rivier staan en aan het vliegvisseren zijn. Het was al zo donker dat we onze kunstvliegers niet meer konden zien, maar we wilden geen van tweeën weggaan. Verwonderd over het mysterie van dit alles, kon Brent zomaar iets zeggen over wat hij bij Augustinus of Annie Dillard had gelezen. En dan bleek het dezelfde gedachte te zijn die ik had opgepikt bij Juliana van Norwich of Frederick Buechner. We beseften dat we *achtervolgd* werden, dat de schoonheid van de avond ons omringde met dezelfde schoonheid die we vonden bij de minnaars van God in de eeuwen voor ons. De Grote Romancier riep tot ons hart.

Maar we hadden geen idee wat het allemaal zou uitwerken, hoeveel dorstige harten er diep door geraakt zouden worden. Nu zie ik dat het allemaal een goddelijke samenzwering is. God jaagt op het hart van zijn kinderen door dit bescheiden boek, en de respons is adembenemend. Er gaat geen dag voorbij of ik hoor van iemand – vaak door dankbare tranen heen – hoe bevrijdend ons boek is geweest voor zijn of haar hart. Door dit boek zijn u en ik zowat vrienden geworden. Al kennen we elkaar waarschijnlijk niet, u hebt kennis gemaakt met de schoonheid, de intimiteit en het avontuur dat ons heeft meegesleurd, en ik reken u tot mijn bondgenoten.

Voor sommigen van u is de Romance nieuw. Wat u nu in handen hebt, ziet eruit en voelt aan als een boek. . . maar dat is niet zo. Het is veel gevaarlijker – deels een kaart naar een verborgen schat, deels een ‘Gezocht’-aanplakbiljet, deels een uitnodiging voor een groot bal. Chesterton zou het zo zeggen: ‘Een avontuur is, naar zijn natuur, iets wat ons overkomt. Het is iets wat ons uitkiest, niet iets wat wij uitkiezen.’ En zoals de meer waarheidsgetrouwe sprookjes ons vertellen, gaat elk avontuur met een groot gevaar gepaard. Brent en ik wisten dat. Wat we niet wisten, was hoeveel er op het spel stond in de dingen waarmee we bezig waren.

Misschien hebt u het nog niet gehoord. . . Brent is omgekomen tijdens een bergbeklimming in mei 1998, terwijl we in de staat Colorado een retraite voor mannen leidden. Ik vind het heel erg dat ik u dit moet vertellen. Ik weet hoeveel hij voor velen van u heeft betekend.

Ik moet bekennen dat ik met verwondering heb gezien dat Brent heel veel mensen bedankte in zijn ‘Woord vooraf’. Ik word er stil van, als ik bedenk dat hij eigenlijk ‘vaarwel’ zei, zonder het te beseffen. Heel wat gedeelten in dit boek zullen een diepere betekenis krijgen, nu u weet wat er met Brent is gebeurd.

Natuurlijk is het avontuur niet voorbij – verre van dat. Als ik niet ieder woord geloofde van wat wij hier hebben geschreven, zou ik het verlies niet hebben kunnen dragen. Maar ik geloof het. Nee, ik *weet* dat het waar is. Vaak hebben mensen mij gevraagd: ‘Zou je het niet fijn vinden als Brent dit allemaal zou kunnen zien. . . wat jouw werk teweegbrengt?’ Dan knik ik met een glimlach en dan denk ik dat hij het wel ziet. Heel veel hiervan is zijn werk.

John Eldredge
Colorado 2001

VOORDAT WE BEGINNEN

WOORD VOORAF VAN BRENT CURTIS: Voor ieder creatief product ben je in zekere zin dank verschuldigd aan iedereen die je leven heeft beïnvloed, of dat nu positief was of negatief. Op deze plaats zou ik graag enkele mensen bedanken die, met hun leven en hun hart, op een bijzondere manier hebben bijgedragen aan wat hier is geschreven.

Veel dank gaat uit naar Janice en Sharon, respectievelijk mijn medewerkster en mijn secretaresse, voor hun oprechte adviezen en bemoediging; naar mijn medewerkster Laura, omdat zij samen met mij de eenzaamheid van de geestelijke strijd heeft getrotseerd; naar Randy Raysbrook, omdat hij me heeft laten delen in de vrucht van zijn eigen verkenningstocht naar de plaats van het hart in het geestelijk leven; en naar Bruce Nygren, voor zijn vertrouwen in John en mij, en voor de soepele manier waarop hij ons werk heeft geredigeerd.

Dank aan Ralph en Isaac die, op verschillende momenten en in verschillende fasen van de reis, als zielsverwanten met me zijn opgelopen – jullie invloed op mijn leven heeft eeuwige betekenis – en aan John, voor zijn hartstochtelijke, dappere zoektocht naar God, die op de bladzijden van dit boek is verweven met de mijne. Ik dank God voor ieder van jullie.

Dank aan mijn zussen Candy, Angelita en Brenda en aan mijn broer Donny. In de jaren dat we samen opgroeiden, raakten jullie vreugden, zorgen en moeiten met de mijne vervlochten op een manier die me altijd zal bijblijven. Dank aan u, Mam, omdat

u altijd het beste met ons voorhad; en aan Paul, Don en mijn eigen vader Frederick – ik heb van jullie allemaal iets geleerd over wat het betekent man te zijn.

Dank aan jullie, Drew en Ben, voor al die keren dat we verstopperijtje of krijgertje speelden, met elkaar stoeiden en plezier hadden om van alles en nog wat. Ik hou met mijn hele hart van jullie allebei en ik bid dat dit boek een venster zal zijn op de datgene wat mijn levensweg ten diepste heeft bepaald. Ik hoop ook dat het een licht en een kompas zal zijn, dat het jullie de weg zal wijzen naar huis, naar de Heer Jezus Christus, die uit liefde jullie aan Mama en mij heeft gegeven.

Als laatste ook dank aan jou, Ginny, omdat je mij je ogen en je hart hebt geleend, door het manuscript te lezen, en omdat je door de jaren heen zoveel geduld hebt gehad met mijn scherpe kantjes. Weet je nog van het zwarte zandstrand in New England en de trouwring die we op het nippertje konden redden? Vol verwachting en hoop draag ik dit boek aan jou op.

WOORD VOORAF VAN JOHN ELDRIDGE: Dank aan u, Papa, omdat u me hebt leren vissen en me hebt laten kennismaken met het Westen van Amerika. Bedankt voor onze jaren samen op het water en in de bossen. En dank aan u, Mama, omdat u me hebt laten kennismaken met het theater, met Shakespeare en de literatuur. Dank aan u beiden voor uw liefde voor mij.

Dank aan jou, Brent, voor het idee van dit boek en voor de enorme moed en welwillendheid die ervoor nodig waren om met mij samen te werken.

Dank aan Stasi, mijn vrouw. Haar grote hart is zo'n inspiratie voor me geweest dat ik er geen woorden voor heb; haar diepe liefde is niet te beschrijven. Ik draag dit boek op aan jou.

En van ons beiden gaat diepe dankbaarheid en oprechte liefde uit naar Jezus van Nazaret, de Auteur en Voleinder van DE HEILIGE ROMANCE.

I

VERMIST: HET LEVEN VAN HET HART

Dorstige harten zijn harten waarin verlangens zijn gewekt door de aanraking van God.

– A.W. TOZER

Ons geestelijk leven is als een lange reis, die we met frisse moed beginnen. We zijn opgetogen. Vol enthousiasme zetten we de eerste stap. Maar vanaf het moment dat we onderweg zijn, verandert onze instelling. De golven van verwachting, zo kenmerkend voor het begin van elke pelgrimstocht, worden minder hoog. En na een paar jaar beginnen ze weg te ebben in een druk en dienstbaar leven. En dan klinkt, te midden van al onze bezigheden, een stem. *Er mist iets*, fluistert de stem. *Er is nog meer*.

Vaak horen we de stem midden in de nacht of in de vroege uren van de morgen. Dan is ons hart het zuiverst en het meest ontvankelijk. Maar we denken dat die stem uit onze verbeelding komt. We schudden ons kussen op, draaien ons om en gaan weer slapen. Dagen, weken, of zelfs maanden gaan voorbij. Dan spreekt de stem opnieuw: *Heb je geen dorst? Luister naar je hart. Er ontbreekt iets*.

We luisteren en worden ons bewust van... een zucht. En onder die zucht gaat iets gevaarlijks schuil, iets wat aanvoelt als overspel en ontrouw aan de godsdienst die we aanhangen. Diep van binnen voelen we een hartstocht die ons levensritme volkomen dreigt te verstoren; het is een roekeloos, onstuimig

gevoel. Van ons stuk gebracht, draaien we ons om en lopen snel weg, als een vrouw die meer voelt dan zij wil voelen als ze in de ogen kijkt van een man die haar echtgenoot niet is.

We houden onszelf voor dat deze zachte, vurige stem een indringer is. Hij heeft voet aan de grond gekregen, omdat we niet ijverig genoeg zijn geweest in het naleven van onze godsdienst. Onze predikant lijkt het eens te zijn met deze vaststelling: vanaf de kansel roept hij ons op tot groter trouw. We proberen de stem tot zwijgen te brengen met uiterlijke activiteiten; we verdubbelen onze 'christelijke' inzet. We nemen deel aan een gespreksgroep of huiskring en we lezen een boek over het ontwikkelen van een effectiever gebedsleven. We volgen de trainingen van het evangelisatieteam van onze kerk. Ondanks al deze extra inspanningen blijven we zitten met een onbehaaglijk gevoel, dat we maar niet van ons kunnen afzetten. Maar we houden onszelf voor dat het een teken is van geestelijke onvolwassenheid. En we verwijten onszelf dat we niet vurig genoeg zijn.

Enige tijd later waagt de stem in ons hart het opnieuw tot ons te spreken, dringender dit keer. *Luister naar me – je mist iets. Je verlangt naar een liefdesrelatie, naar een avontuur. Je bent gemaakt voor meer. Dat weet je.*

Toen de jonge profeet Samuël op een nacht de stem van God hoorde, was de priester Eli er om hem te vertellen wat hij moest antwoorden. Toch beseften Eli en Samuël pas bij de derde keer dat het Gód was die riep. In plaats van de stem te negeren of te bestraffen, luisterde Samuël er uiteindelijk naar.

In onze moderne, pragmatische wereld hebben we meestal niet zo'n raadsman. Daarom begrijpen we niet dat het God is die tot ons spreekt in ons hart. We zijn ons zo lang onbewust geweest van ons diepste verlangen, dat we de stem van Degene die ons roept niet herkennen. Integendeel, we raken gefrustreerd omdat ons hart voortdurend sabotage pleegt tegen een plichtsgetrouw christelijk leven. Soms leggen we de stem het zwijgen op, door ons hart als het ware op te sluiten op zolder. Daar zetten we het op 'water en brood'; we voeden het alleen

met plicht en gehoorzaamheid, net zolang tot het hart op sterven na dood is en de stem vervaagt. Maar soms in de nacht, als we niet op onze hoede zijn, horen we het roepen nog steeds, heel zachtjes – een verre fluistering. Zodra het morgen wordt, schreeuwen de activiteiten van een nieuwe dag weer om onze aandacht; we horen de stem niet meer en feliciteren onszelf omdat we eindelijk ons vlees hebben overwonnen.

Of we kiezen ervoor ons hart een leven aan de zijlijn te gunnen, zolang het ons maar met rust laat en geen onrust veroorzaakt. We proberen onszelf te verliezen in ons werk, of we vinden een hobby (die binnen de kortste keren meer op een verslaving lijkt); we beginnen een buitenechtelijke verhouding of ontwikkelen een kleurrijk fantasielevens dat wordt gevoed door stuiversromannetjes of pornografie. We leren genieten van sappige intriges en stiekeme roddelpraatjes. We zorgen ervoor dat we genoeg afstand bewaren tussen onszelf en anderen, en zelfs tussen onszelf en ons eigen hart. Zo weten we te verbloemen dat we in de praktijk eigenlijk ongelovigen zijn. Immers, ons innerlijk leven is nu gescheiden van ons leven aan de buitenkant. Maar als we ons hart op deze manier sussen, zijn we vroeg of laat genoodzaakt onze geestelijke reis te staken. Ons hart zal dan niet langer met ons meegaan. Het wordt in beslag genomen door de kleine genoegens waarmee we het voeden om het op een afstand te houden.

ONS HART KWIJT

Het leven van ons hart is een groot mysterie. Toch bestaan in ons dagelijkse taalgebruik allerlei begrippen om uitdrukking te geven aan deze vlam van de menselijke ziel. We omschrijven iemand die geen mededogen kent als ‘harteloos’ en we sporen hem of haar aan ‘met de hand over zijn hart te strijken’. Onze diepste pijn noemen we ‘hartzeer’. Als geliefden uit elkaar gaan, hebben ze ‘een gebroken hart’. Dappere soldaten hebben ‘hart in hun lijf’. Door en door slechte mensen hebben ‘een hart van steen’; heiligen daarentegen bezitten ‘een hart van goud’. Wan-

neer we een heel intiem gesprek nodig hebben, vragen we om 'een gesprek van hart tot hart'. Als we op vakantie zijn, voelen we ons 'luchthartig'. En als we oprecht van iemand houden, doen we dat 'met heel ons hart'. Maar als we onze levenslust kwijtraken, als we ons helemaal uitgeblust voelen, verzuchten we: 'Mijn hart is er gewoon niet meer bij'.

In feite doet het er niet toe wat we allemaal presteren of hoeveel we bereiken – een leven zonder hart is een leven zonder waarde! Want ons hart is de oorsprong van alle oprechte zorgzaamheid, alle zinvolle arbeid, alle werkelijke aanbidding en alle opoffering. Ook ons geloof, onze hoop en onze liefde komen uit deze bron. Dat komt doordat ons hart de plaats is waar we het eerst de stem van God horen, waar we Hem leren kennen en in zijn liefde leren leven.

Als we ons hart kwijtraken, raken we dus eigenlijk alles kwijt. En dat is wat er met de meeste mannen en vrouwen in onze tijd gebeurt. We hebben niet alleen te maken met verslavingen, verhoudingen, depressies en hartzeer – en God weet dat deze dingen al genoeg zijn om zelfs de sterkste karakters hun hart te laten kwijtraken. Maar het huidige bestaan kent ook nog eens zijn drukte en gedrevenheid, waardoor de meesten van ons slechts leven om te óverleven. Daaronder voelen we ons rusteloos, vermoeid en kwetsbaar.

Zo vormen de vele krachten die ons moderne leven voortstuwen niet alleen een aanslag op het leven van ons hart, maar tasten die ook het woongebied van het hart aan – dat mysterieuze, ongrijpbare terrein dat we als kinderen zo goed kenden.

Ik (Brent) herinner mij nog goed die ene biologeles toen de leraar zijn armen in de lucht stak – zodat de zweetplekken op zijn overhemd goed zichtbaar waren – en verklaarde wat het fundamentele probleem van de mens was. De mens wilde geuren als een bloem en niet zoals een zoogdier. De natuurkundeleraar leek te genieten van zijn uitleg dat een prachtige zonsondergang of regenboog niet meer was dan de breking van licht op water- en stofdeeltjes in de lucht. Het was alsof het wonder van het licht zelf ook op een of andere manier werd afgeser-

veerd door deze verklaring. Ik herinner me dat die docenten uit het Tijdperk van de Rede mij achterlieten met het gevoel dat ik iets was kwijtgeraakt, een gevoel van: 'O, meer is het dus niet.' De boodschap van mijn leraren was duidelijk: zodra we hebben afgerekend met nutteloze mystiek en nutteloos bijgeloof, staan die de vooruitgang van de mensheid niet langer in de weg.

We hebben allemaal op een gegeven moment zo'n ervaring gehad – of het nu was na een les van een docent, in een gesprek met onze ouders, tijdens een kerkdienst, of door een ervaring van seksuele intimiteit. We hebben toen allemaal beseft dat iets belangrijks, misschien wel het enige wat belangrijk was, werd weggeredeneerd of bezoedeld, zodat het voor altijd verloren zou zijn. Stukje bij beetje, maar soms met hele lappen tegelijk, is de zichtbare kant van het leven opgerukt. Hij heeft het terrein in beslag genomen dat was bedoeld om het meer ongetemde leven van het hart te onderhouden en te voeden. Ons hart werd gedwongen zich terug te trekken – als een bedreigde soort in een klein, afgezonderd, donker gebied – om te kunnen overleven. Zo is er iets verloren gegaan, iets vitaals.

En wat moeten we dan, als we op een dag wakker worden en ontdekken dat we het contact met ons hart zijn kwijtgeraakt en daarmee ook de schuilplaats voor Gods aanwezigheid?

Ieder van ons heeft al heel jong geleerd het diepste verlangen van z'n hart te negeren en te wantrouwen. Bijna alles in het leven is erop gericht dat verlangen te onderdrukken en alleen maar te leven in de uiterlijke wereld, waar alles draait om efficiëntie en prestaties. Van onze ouders en leeftijdsgenoten, op school en op ons werk, zelfs van onze geestelijke begeleiders hebben we geleerd dat er iets anders van ons wordt verlangd dan ons hart – iets anders dan ons diepste *ik*. We worden zelden uitgenodigd om vanuit ons hart te leven. Als iemand iets van ons wil, is dat vaak alleen om wat we functioneel te bieden hebben. Als we rijk zijn, worden we gerespecteerd om onze rijkdom; als we mooi zijn, om ons uiterlijk; als we intelligent zijn, om ons verstand. We leren dus alleen die gedeelten van onszelf aan te bieden die de goedkeuring van anderen krijgen;

we passen ons gedrag zorgvuldig aan om te worden geaccepteerd door de mensen die voor ons het leven vertegenwoordigen. We maken onszelf los van ons hart en gaan een dubbelleven leiden. Frederick Buechner verwoordt dit fenomeen in zijn biografie *Telling Secrets*:

‘[Ons] oorspronkelijke ik wordt zo diep begraven, dat er nog slechts een glimpje zichtbaar is. We leven er nauwelijks uit. . . In plaats daarvan leren we te leven vanuit al die andere ikken die we voortdurend aan- en uittrekken, als jassen tegen het weer van de wereld.’

Aan onze medemensen vertellen we het verhaal van onze buitenkant. Dat is het leven dat iedereen ziet, ons leven van werken en spelen en naar de kerk gaan, van familie en vrienden, van rekeningen betalen en ouder worden. In die uiterlijke laag van ons bestaan verwerven we de identiteit die de meeste anderen kennen. Daar hebben we geleerd elkaar een stempel op te drukken. De afdruk daarvan suggereert dat we onze uiteindelijke bestemming hebben bereikt. Ben is accountant; Mary werkt voor de overheid; Wil is advocaat. De Smidjes zijn die mensen met dat nette grasveldje en die leuke kinderen; de familie Jansen is dat gezin waarvan de kinderen altijd problemen veroorzaken. Hier gaat bezigheid vóór betekenis, efficiëntie vóór creativiteit en een functionele relatie vóór liefde. Aan de buitenkant leven we zoals het *hoort* (dit wordt van mij verwacht) en niet om wat we *verlangen* (dit wil ik doen). Het mysterie wordt vervangen door beheersbaarheid. Er zijn drie stappen naar een gelukkig huwelijk, vijf manieren om je financiële situatie te verbeteren en zeven gewoonten die leiden tot succes.

DE ROMANCE

Er zit wel een geestelijke kant aan deze uiterlijke wereld, vanwege ons verlangen goede werken te doen. Maar gemeenschap met God wordt vervangen door activiteit voor God. Er

is in onze uiterlijke wereld maar weinig tijd voor diepe vragen. Als je maar de juiste aanpak volgt, kun je alles in het leven beheersen... behalve je hart.

Het innerlijk leven, het verhaal van ons hart, is het leven van onze diepe zielenroerselen, onze hartstochten en dromen, onze angsten en onze diepste wonden. Het is het onzichtbare leven, het innerlijk mysterie – wat Buechner ‘het glimpje van onszelf’ noemt. Het is geen bedrijf dat we kunnen organiseren. Het hart reageert niet op principes en programma’s; het zoekt geen efficiëntie, maar passie. Beeldende kunst, poëzie, schoonheid, mysterie, vervoering – dat zijn de dingen waar het hart op reageert. Dat is de taal die we moeten spreken als we willen communiceren met ons hart. Daarom vertelde Jezus zo vaak verhalen en stelde hij vragen om de mensen te onderwijzen en met hen in contact te komen. Hij wilde niet alleen hun verstand aanspreken, maar ook hun hart erbij betrekken.

Als we goed luisteren, worden we elk moment van ons leven opgeroepen tot een heilige liefdesrelatie, een Romance. De oproep fluistert tot ons in de wind, nodigt ons uit door de lach van goede vrienden, zoekt ons door de aanraking van een geliefde. We hebben deze oproep gehoord in onze favoriete muziek en bij de geboorte van ons eerste kind. We werden erdoor aangetrokken terwijl we keken naar de glans van de ondergaande zon boven de zee. De Romance is zelfs aanwezig op momenten van diep persoonlijk verdriet: bij de ziekte van een kind, een verbroken huwelijk, de dood van een vriend. In ervaringen als deze is er iets wat ons roept en diep in ons hart een ontroostbaar verlangen opwekt, een hunkering naar intimiteit, schoonheid en avontuur.

Dit verlangen is het krachtigste element van de menselijke persoonlijkheid. Het is de oorsprong van ons zoeken naar betekenis, naar heelheid, naar het gevoel dat we echt leven. Hoe we dit diepe verlangen ook omschrijven, het is ons belangrijkste kenmerk, onze diepste kern, de hartstocht van ons leven. En de oproep die we daarin horen, is niets anders dan de stem van God.

We kunnen deze stem niet horen, als we het contact met ons hart zijn kwijtgeraakt.

Het werkelijke verhaal van ieder mens op aarde is niet het verhaal van wat je ziet, het verhaal van de buitenkant. Het echte verhaal van ieder mens is de reis van zijn hart. Jezus wist dat mensen die alleen aan de buitenkant leefden, uiteindelijk hun innerlijk leven zouden kwijtraken, het leven van hun hart dat Hij zo graag wilde redden. De meest religieuze mensen van zijn tijd kregen van Hem dan ook de ernstigste waarschuwing dat ze hun hart kwijt waren.

Het is voor iedereen tragisch het contact kwijt te raken met het leven van hun hart, maar dat geldt in het bijzonder voor degenen onder ons die de roep in hun hart ooit hebben gehoord en die hebben herkend als de stem van Jezus van Nazaret. We herinneren ons misschien hoe Hij ons uitnodigde voor een leven van schoonheid, intimiteit en avontuur, waarvan wij dachten dat het al verloren was. Of het ging anders. Toen Hij riep, kregen we voor het eerst in ons leven het gevoel dat ons hart eindelijk een thuis had gevonden. We reageerden met geloof, hoop en liefde en begonnen aan de reis die we het christelijk leven noemen. Elke dag leek een nieuw avontuur, terwijl we de wereld opnieuw ontdekten met God aan onze zijde.

Maar bij velen van ons zijn de golven van die eerste liefde weggeëbd in de wervelwind van christelijke activiteiten. De Romance ontglipte ons. Ons geloof voelt aan als een reeks problemen die we moeten oplossen, of als een aantal principes die we moeten kennen om uiteindelijk deel te krijgen aan het overvloedige leven dat Christus ons heeft beloofd. We hebben ons geestelijk leven verplaatst naar de uiterlijke wereld van de activiteiten. Innerlijk zijn we op drift geraakt. We merkten dat er iets mis was en probeerden er misschien iets aan te doen – door te prutsen aan ons uiterlijk leven. We hebben de laatste geestelijke trend of een nieuwe kerk geprobeerd, of gewoon onze inzet verdubbeld om ons geloof te laten functioneren. Toch zijn we vermoeid geworden, uitgeput, of gewoon verveeld. Het kan ook zijn dat we allerlei activiteiten hebben

ontplooid, zonder ons eerst te hebben afgevraagd waartoe die zouden leiden.

Tijdens mijn eigen geestelijke pelgrimstocht heb ik op zeker moment pas op de plaats gemaakt en mijzelf de vraag gesteld: ‘Wat zou ik moeten *doen* om een geestelijk leven te leiden dat eerlijk en hartstochtelijk is?’

Wat we in dit boek willen zeggen is eigenlijk dit: *Ons hart spreekt de waarheid. We missen echt iets!*

HET HART CENTRAAL

Het christelijk leven is bovenal een liefdesrelatie van het hart. Het gaat in de eerste plaats niet om principes of ethische normen. We kunnen het niet regelen met allerlei stappen en programma’s. Het is geen morele code die we moeten naleven om rechtvaardig te worden. Een religieuze autoriteit vroeg eens aan Jezus wat hij moest doen om echt leven te verkrijgen. En Jezus antwoordde met een tegenvraag:

Wat staat in de wet geschreven? Hoe leest gij?

Hij antwoordde en zeide: Gij zult de Here, uw God, liefhebben *uit geheel uw hart* en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht en met geheel uw verstand, en uw naaste als uzelf.

En Hij zeide tot hem: Gij hebt juist geantwoord; doe dat en gij zult leven.

(*Lucas 10:26-28*)

De waarheid van het evangelie is bedoeld om ons vrij te maken, zodat we God en anderen met ons hele hart kunnen liefhebben. Als we het hart geen plaats geven in ons geloof en als we onze godsdienst slechts beschouwen als de juiste leer of ethiek, dan betekent dat een vermindering of een ontaarding van onze hartstocht. Zo komt er een steeds bredere kloof tussen onze ziel en de diepste bedoeling die God met ons heeft.

De religieuze technocraten uit de tijd van Jezus lieten Hem